

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
Clasa a VI-a

Variantă orientativă

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Se dau fragmentele:

A.

Dar să revenim la poezii. Prima poezie adevărată am compus-o în clasa a III-a și am scris-o cu litere caligrafice pe un caiet dictando. Se numea „Pacea”. Nu știu ce mi-a venit s-o scriu. [...]

La îndemnul tovarășei noastre, am trimis poezia la revista „Cutezătorii”. Am băgat foaia dictando într-un plic și am scris pe el adresa redacției. Am pus, împreună cu Anton, plicul la poștă și dup-aia am cam uitat de poezie, fiindcă aveam de crescut viermi de mătase la școală, precum și alte activități importante pentru care nu trebuia să fii cu capul în nori, ca poezii.

Pe vremea aceea, toți pionierii erau abonați la revista „Cutezătorii”, iar revistele veneau la școală, în colete, o dată pe lună. Tovarășa noastră le împărțea înainte de ultima oră și dup-aia în clasă totul era vraiste, iar biata tovarășa nu se mai putea înțelege cu noi, oricât ar fi țipat sau ar fi bătut cu linia în catedră. Foșneam revistele, ne întorceam în bănci și vorbeam între noi prin bilețele sau chiar prin viu grai. [...]

— Liniște! Toată lumea — mâinile la spate! tuna tovarășa. O să citiți revista la sfârșitul orei sau acasă.

Adevărul este că nu citea nimeni nimic, în afară de banda desenată de pe ultima pagină. Și mereu era prea scurtă, pe episoade și cu „Va urma”, ca seriilele din fiecare duminică de la „Lumea copiilor”, nici nu te lămureai prea bine ce se întâmplă, că se și termina episodul. [...]

În ziua în care am devenit poetă, m-am nimerit să fiu de serviciu cu clopoțelul, împreună cu Vulpe Nicoleta. Vulpe era colega mea de bancă și comandantă de grupă. Îmi plăcea de ea, pentru că era foarte ordonată și niciodată nu făcea nimic la care să nu te aștepti de dinainte. Adică știam când o să rădă și ce să-i spun ca să se supere, dacă n-aveam chef să vorbesc cu ea o zi întreagă. În zilele alea, își delimita foarte precis porțiunea ei de bancă, își puneă penarul în așa fel încât să nu se atingă de al meu și îmi întorcea spatele, dar nu cu răutate, ci cu delicatețe. Știam și ce să spun ca să ne împăcăm, și după ce ne împăcăm, stilourile noastre scriau din nou pe caiete în același ritm.

Adina Popescu, Cum am devenit poetă, în vol. 8 povestiri de pe Calea Moșilor (fragment)

B.

— Așa, fantasticilor! zice domnul Daniels [...]. Astăzi, primul lucru pe care o să-l fac va fi să vă vorbesc despre cărți. O să vorbim des despre cărți anul ăsta – vreau să vă spun despre unele dintre poveștile mele preferate.

Când vorbește despre cărți, [...] parcă-i gata să dea o petrecere uriașă. Îmi place să-l ascult vorbind despre povești. Dar să-mi ceară mie să citesc este ca și cum i-ar cere unui homar să joace tenis.

Și pe urmă situația se înrăutățește.

Domnul Daniels scoate un teanc de caiete.

— Am o surpriză. Un jurnal nou-nouț pentru fiecare dintre voi, în care veți scrie zilnic.

O, nu! [...]

— Și încă ceva. Din când în când vă voi indica eu câte un subiect, dar nu foarte des. Și niciodată, dar absolut niciodată – nici chiar dacă m-ar amenința un vrăjitor că o să-mi transforme pixurile cu care corectez în unele cu cerneală invizibilă – nu voi corecta ce ați scris.

Poftim?

— Nu vă voi da niciodată note pe jurnale. Nu le voi corecta niciodată. Și în majoritatea zilelor n-o să vă spun despre ce să scrieți. Puteți scrie despre viața voastră, despre sport, despre Bulgaria, despre marca preferată de săpun, despre ce cărți vă plac și despre ce cărți nu vă plac. Despre orice!

Uau! Mă întreb dacă delirează. Nu le corectează? Scriem despre ce vrem? E prea frumos ca să fie adevărat; sunt sigură că mai urmează ceva.

— Respectăm doar două reguli.

Aha! Iată-le! Vin și regulile.

— Trebuie să puneți creionul pe hârtie și să scrieți ceva. Și adeseori vă voi răspunde și eu cu o frază sau două.

— Ne scrieți și dumneavoastră? întrebă Oliver. Putem să vă dăm note?

- 45 Domnul Daniels râde.
— Nimeni nu dă note, Oliver. Este un exercițiu de comunicare. De exprimare personală. Fără evaluări.
— Putem să vă punem întrebări? se interesează Max.
— Sigur! zice domnul Daniels, împărțind caietele.
Al meu e galben. O culoare prea frumoasă pentru ceva în care trebuie să scrii.
50 — Pot să scriu despre fotbal? întrebă Max.
— Despre orice vrei tu.
— Ce grozav! strigă Oliver. O să vă cer răspunsurile la teste. Și mai multe pauze! Și ketchup la discreție la cantină.
— Așa cum am spus, tu n-ai decât să ceri orice, îi răspunde zâmbind domnul Daniels. Deschideți caietele și faceți prima însemnare. Și aveți grijă... să vă reprezinte. Jurnalul acesta este al vostru, așa că n-ar strica să începeți prin a vă prezenta în orice mod vreți voi.

Lynda Mullaly Hunt, *Ca peștele în copac* (fragment)

C.

„Făt-Frumos-Întors-pe-Dos”, în revista *Școala de basm*, nr. 1/2013

SUBIECTUL I**20 de puncte****Scrie numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.**

1. Sunt despărțite corect în silabe cuvintele din seria:
 - a) *voa-stră; nici-o-da-tă; vreiș-te.*
 - b) *voa-stră; nici-o-da-tă; vrei-ște.*
 - c) *voas-tră; ni-cio-da-tă; vreiș-te.*
 - d) *voas-tră; ni-cio-da-tă; vrei-ște.***2 puncte**
2. În enunțul: *Îmi place să-l ascult vorbind despre povești.*, există:
 - a) un predicat verbal și un predicat nominal.
 - b) două predicte verbale.
 - c) două predicte verbale și un predicat nominal.
 - d) trei predicte verbale.**2 puncte**
3. Sinonimele contextuale ale cuvintelor *precis, pune, delicatețe*, din rândurile 21-23, sunt în ordine:
 - a) exact, așeza, discreție.
 - b) limpede, lăsa, finețe.
 - c) categoric, arunca, grație.
 - d) riguros, depune, fragilitate.**2 puncte**

Scrie răspunsurile corecte ale cerințelor de mai jos:

4. Identifică, în rândurile 5-10, două verbe la forme verbale nepersonale, precizându-le. **2 puncte**
5. Extrage, din rândurile 43-47, două pronume care arată respectul elevului față de profesor, precizând felul acestora. **2 puncte**
6. Transcrie două enunțuri interogative din rândurile 46-51. **2 puncte**
7. Alcătuieste un enunț în care să-i transmiți lui Oliver uimirea ta referitoare la întrebările lui către profesor, folosind și un verb la modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a II-a, singular. **2 puncte**
8. Construiește câte un enunț cu alte două sensuri ale verbului *a citi* din rândul 12. **2 puncte**
9. Rescrie corect bilețelul lui Laur-Balaur către colegul său: *Î-ți scriu, fiindcă nu mai am voce. Mi-ar place să nu fi supărat!* **2 puncte**
10. Explică legătura dintre replica rostită și expresia feței unuia dintre cele două personaje din caseta a patra a textului C. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea**40 de puncte****Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre întrebările de mai jos:**

1. De ce folosește naratoarea din textul A verbul *a tuna* pentru a prezenta reacția profesoarei? **6 puncte**
2. Ce indicii oferă numele proprii de persoane despre locul acțiunii, prin referire la cele trei texte-suport? **6 puncte**
3. Ce semnificație are comparația din rândul 6? **6 puncte**
4. Ce atitudine a naratorului se desprinde din rândurile 25-39? Exemplifică printr-o secvență din text. **6 puncte**
5. Ce trăsătură a personajului Adina reiese din textul A? Motivează cu un exemplu comentat din text. **8 puncte**
6. Care este relația dintre mesajul scris și imagine în caseta a cincea a textului C? Motivează-ți răspunsul. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea**20 de puncte***Cum crezi că te învață școala să comunici cu persoanele din jurul tău?*

Scrie o compunere de 150 – 200 de cuvinte, în care să răspunzi la această întrebare, justificându-ți ideile prin valorificarea semnificațiilor și a valorilor propuse de textele-suport, precum și a lecturilor, a experienței personale și culturale.

În elaborarea răspunsului vei avea în vedere:

- interpretarea evenimentelor din cele trei texte, în vederea justificării răspunsului; **4 puncte**
- corelarea ideilor dintre cele trei texte și a acestora cu idei dintr-un alt text literar sau cu aspecte din experiența personală sau culturală; **6 puncte**
- respectarea structurii unei compuneri, claritatea exprimării și coerența ideilor. **6 puncte**

Vei primi 16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.**Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.**

SUBIECTUL al IV-lea

20 de puncte

Scrie un text descriptiv, de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți cum îți imaginezi că arată *Școala de basm*.

În elaborarea compunerii vei avea în vedere:

- construirea unor idei creative adecvate cerinței, respectând relația dintre temă și conținut; 4 puncte
- respectarea convențiilor unui text descriptiv și a structurii unei compuneri; 4 puncte
- realizarea coerenței tematice și a coeziunii; 2 puncte
- utilizarea a patru figuri de stil diferite; 2 puncte
- construirea a patru structuri diferite asociate senzațiilor (ce se vede/se aude/se simte/se atinge); 2 puncte
- utilizarea claselor morfologice specifice și a timpurilor verbale adecvate. 2 puncte

Vei primi 16 puncte pentru conținutul compunerii și 4 puncte pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.